

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Studium jazyka a jeho vývoj
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník, kontinuální/bloková výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika V průběhu modulu si žáci zopakují, doplní a upevní znalosti a dovednosti o jazyce jako funkčním systému. Naučí se posuzovat vliv cizích jazyků na češtinu v historickém kontextu, porozumí zákonitostem historického vývoje češtiny, zorientují se v soustavě evropských a slovanských jazyků a dovedou do této soustavy zařadit mateřský jazyk i další jazyky. Modul je zároveň orientován na rozvoj dovedností v oblasti práce s textem, a to zejména v souvislosti s osvojováním dovedností spjatých s jazykovědnou terminologií. Podstatnou součástí modulu je práce s nástroji generujícími texty. Absolvováním modulu žáci směřují ke kultivovanému používání jazyka v odpovídajících situacích.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů využívá při studiu výsledky současného stavu vědění o jazyce - používá funkčně základní jazykovědnou terminologii; - zařadí češtinu a další jazyky do soustavy jazyků; - posoudí s využitím příkladů vliv cizích jazyků na češtinu; - vyhledá a kriticky zpracuje informace o zákonitostech vývoje českého jazyka; - využívá znalosti o pravopisu, mluvnici, slovtvorbě, tvarosloví a skladbě při čtení i tvorbě textů; - posuzuje možnosti a meze běžného uživatelského použití nástrojů generujících texty
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální
4. Obsah vzdělávání Modul je věnován zejména následujícím oblastem: - jazykovědná terminologie; - historický vývoj češtiny; - evropské soustava jazyků a soustava jazyků slovanských; - vliv cizích jazyků na češtinu v dobových kontextech; - slova a výrazy cizího původu v češtině; - zákonitosti vývoje češtiny; - nástroje generující texty
5. Vzdělávací strategie - práce s digitálními materiály a odbornou literaturou - práce s jazykovými příručkami; - čtení odborných textů; - řešení úloh navázaných na porozumění lingvistické terminologii a její aplikací při práci s texty;

- samostatné/skupinové projektové zpracování vybraných témat modulu, nejlépe s využitím nástrojů generujících texty a posouzením výhod a nevýhod využití těchto nástrojů (např. zpracování určité etapy vývoje češtiny s využitím nástrojů generujících texty a následným posouzením odborné správnosti, úplnosti ve vztahu k zadání, relevantnosti zdrojů při využití odborné literatury; schematická mapa evropských jazyků dokládající jejich příbuznost na příkladu konkrétních slov; zpracování slovníčku původem cizích slov pro určitou vybranou oblast lidské činnosti / zájmu žáka (zimní sporty, zbraně, rostliny, předměty denní potřeby, ekonomika, jídlo...); nejlépe s prezentací výsledků projektu;
- téma projektového zpracování stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní - samostatný/skupinový výstup ve formě projektu nebo jiného zpracování s prezentací	100	kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočtený vážený průměr na známky:

85–100	1
70–84	2
55–69	3
40–54	4
0–39	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

Komárek, M.: Dějiny českého jazyka. Brno, Host 2012.
 Lamprecht, A; Šlosar, D.; Bauer, J.: Historická mluvnice češtiny. Praha: SPN 1986.
 Internetová jazyková příručka. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>
 Rejzek, J.: Český etymologický slovník, Voznice, LEDA 2001.
<https://vokabular.ujc.cas.cz/informace.aspx?t=ESSC&o=slovniky>
 učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

4. Poznámky